

Những năm qua, khoa học và công nghệ không chỉ đóng vai trò và sức mạnh vô cùng to lớn trong các lĩnh vực công nghiệp hóa, hiện đại hóa mà còn trở thành nền tảng then chốt của sự nghiệp đổi mới và phát triển. Những thành tựu khoa học và công nghệ ngày càng quan trọng, nghiên cứu, ứng dụng, phổ biến và áp dụng sâu rộng trong thực tiễn, tác động tích cực đến phát triển kinh tế - xã hội, góp phần cải thiện chất lượng cuộc sống, nâng cao dân trí, bồi đắp và phát huy những giá trị tốt đẹp của văn hóa, con người Việt Nam.

Đề cao tinh thần, trách nhiệm của công nghệ xã hội và sự nghiệp khoa học và công nghệ nói chung, tôn vinh quá trình lao động, sáng tạo, cống hiến của những trí thức khoa học và công nghệ Việt Nam, Quốc hội nước Cộng hòa Xã hội Chủ nghĩa Việt Nam đã thông qua ngày 18 tháng 5 hàng năm là ngày kỷ niệm Khoa học và công nghệ Việt Nam. (1)

Chi tịch Hồ Chí Minh có bài phát biểu tại Hội nghị toàn quốc về thi đua thi công nhân viên kỹ thuật Việt Nam ngày 18/5/1963

Ngày 18 tháng 5 năm 1963, Chi tịch Hồ Chí Minh đã thay mặt Trung ương Đảng và Chính phủ ngợi ca và chúc mừng những người lao động toàn quốc thi đua thi công nhân viên kỹ thuật Việt Nam (tên thân của Liên hiệp các Hội Khoa học và Kỹ thuật Việt Nam). Trong bài phát biểu của mình, Chi tịch Hồ Chí Minh đã nêu lên những luận điểm quan trọng về phát triển khoa học và công nghệ nước ta, ngành thi đua thi công nhân viên và khó khăn, những lợi ích và vinh quang này cho những trí thức khoa học và công nghệ Việt Nam. Người khẳng định: *“Chúng ta ưu tiên phát triển khoa học, kỹ thuật của ta hiện nay còn thấp kém. Phải sớm vượt qua cái tình trạng này. Cách thức làm việc còn rườm rà. Những suất lao động còn thấp. Phong tục tập quán lạc hậu. Nhiệm vụ của khoa học là ra sức cải tiến những cái đó...”*

...Khoa học phải sớm vượt qua và phải trở lại phục vụ sản xuất, phục vụ quần chúng, nhằm nâng cao những suất lao động và không ngừng cải thiện đời sống của nhân dân, bồi đắp cho chủ nghĩa xã hội tiến bộ

... các cô, các chú phải ra sức đem hết kiến thức khoa học, kỹ thuật của mình truyền bá rộng rãi trong nhân dân lao động, nhân dân thi đua vượt nhanh, tốt, đẹp...” (2)

Lịch sử dân tộc ngàn năm, sức tích tụ của Chi tịch Hồ Chí Minh trải qua hơn 50 năm những văn bản nguyên giá trị, thể hiện tầm nhìn chiến lược sâu rộng, tầm nhìn của Người về những phát triển lâu dài của nền khoa học và công nghệ nước nhà. Khoa học và công nghệ phải là lý thuyết mà còn phải gắn nghiên cứu và ứng dụng, vì hoàn cảnh thực tiễn Việt Nam, phải không ngừng cải tiến kỹ thuật, liên kết chặt chẽ với quá trình lao động, sản xuất và phục vụ đời sống nhân dân. Khoa học và công nghệ phải gắn với lao động, sáng tạo không ngừng mà mới có thể Việt Nam, không chỉ biểu hiện nghiên cứu sách vở mà trí thức còn phải biến thành ứng dụng, đem những thành tựu khoa học và công nghệ phổ biến cho nhân dân có hiểu quả thực hành, ứng dụng rộng rãi, mang lại lợi ích cho quốc gia, dân tộc.

Hơn 50 năm qua, những trí thức khoa học và công nghệ Việt Nam không ngừng lớn mạnh, có mặt trong mọi ngành khoa học, mọi lĩnh vực phát triển kinh tế - xã hội trên khắp mọi miền đất nước. Học tập và làm theo Chi tịch Hồ Chí Minh, những trí thức khoa học và công nghệ Việt Nam đã không ngừng nỗ lực nghiên cứu khoa học, ứng dụng công nghệ, phổ biến kiến thức, ứng dụng, chuyển giao công nghệ phục vụ mục tiêu phát triển công nghiệp, phát triển xã hội, xây dựng nền khoa học và công nghệ Việt Nam ngày càng hiện đại và hội nhập với những nền khoa học và công nghệ tiên tiến trên thế giới.

Đoàn kết và hợp tác đôi bên cùng có lợi của Liên hiệp các Hội Khoa học và Kỹ thuật Việt Nam, những trí thức khoa học và công nghệ Việt Nam đã và đang tích cực nghiên cứu, sáng tạo, trình diễn, giới thiệu các thành tựu khoa học và công nghệ, mở rộng các diễn đàn trao đổi học thuật, tôn vinh các nhà khoa học, tuyên truyền nâng cao nhận thức của nhân dân về khoa học và công nghệ... đây là những hoạt động có ý nghĩa quan trọng, chào mừng ngày “Hi” của trí thức khoa học và công nghệ Việt Nam lần đầu tiên : Ngày 18 tháng 5 năm 2014.

Chú thích

(1) Luật Khoa học và công nghệ (sửa đổi) năm 2013, ban hành ngày 18 tháng 6 năm 2013

(2) Hồ Chí Minh, toàn tập, tập 11, NXB. Chính trị Quốc gia, Hà Nội, năm 1996, tr.77 -78

Tác giả bài viết: Nguyễn Văn Cảnh Linh